

Inleiding: Caritas International Belgium

Caritas International steunt slachtoffers van oorlogen, rampen en armoede en helpt migranten, in samenwerking met de nationale en internationale netwerken waartoe wij behoren.

Bij crisisinterventies bieden we een snelle en doeltreffende hulpverlening. Wij zorgen voor heropbouw- en ontwikkelingsprogramma's en creëren zo kansen voor de begunstigden om zelf in hun eigen levensonderhoud te voorzien.

In België organiseert Caritas International opvang en begeleiding voor migranten en verdedigt de rechten van vluchtelingen. Wij verlenen individuele sociale en juridische bijstand. Op basis van onze ervaringen nemen we standpunten in met het oog op een beter beleid op het vlak van onthaal, asiel en migratie.

1: Recht op een gezinsleven

Ter aanvulling van hoofdstuk F, artikel 55.

Concreet:

Een migrant met irregulier verblijf in België die na een controle in een gesloten centrum geplaatst wordt in afwachting van zijn repatriëring, mag niet zonder motivering door DVZ naar het land van herkomst teruggestuurd worden, indien deze persoon een kind met een legaal verblijfsrecht in België heeft.

Ieder kind heeft recht op zijn/haar moeder en vader.

Aanbeveling:

In elke verblijfsbeslissing die mogelijk het recht op gezinsleven (artikel 8 EVRM) schendt, moet België het hoger belang van het kind in overweging nemen.

België moet een belangenafweging ('fair balance'-toets) maken: dat is een afweging tussen het belang van de staat om immigratie te controleren, en het belang van de vreemdeling om een gezinsleven te hebben op het grondgebied van de staat. In die afweging moet de overheid voldoende gewicht toekennen aan het hoger belang van het kind.

2: Discriminatie en wantrouwen ten aanzien van Roma

Ter aanvulling van hoofdstuk C, artikel 18 en 19.

Concreet:

Ondanks het feit dat vele landen waar Roma verblijven (Roemenië, Bulgarije,...) tot de Europese Unie behoren, is snelle aansluiting en insluiting van deze bevolkingsgroep niet evident:

- Roma staan zelf heel wantrouwend tegenover de burgergemeenschap.
- De ontvangende samenleving wantrouwt de Roma met hun specifieke levenswijze. Veel Roma zijn in West-Europa niet welkom. Voorbeeld: Frankrijk wilde in 2008 de Roma het land uitzetten, ook al waren het Europese burgers.

Aanbeveling:

België moet waarborgen dat Roma niet worden gediscrimineerd en werken aan een beleid van inclusie en integratie van Roma.

3. Indienen van een klacht zonder vrees voor een sanctie

A. Na gezinshereniging

Ter aanvulling van hoofdstuk E, artikel 48.

Concreet:

Als je voldoet aan de voorwaarden voor gezinshereniging, heb je een verblijfsrecht dat de eerste jaren voorwaardelijk is. Als na een controle blijkt dat een persoon niet meer voldoet aan een of meerdere voorwaarden, kan de DVZ een einde maken aan het verblijfsrecht. Dat kan in het geval dat beide partners geen werkelijk huwelijks of- gezinsleven meer hebben.

Een vrouw die van haar echtgenoot vlucht omwille van mishandeling of verkrachting, voldoet in principe niet langer aan de voorwaarde voor een verblijfsvergunning.

Aanbeveling:

België moet een eventuele indiening van een klacht met betrekking tot intra-familiaal geweld behandelen met de garantie dat het verblijfsrecht behouden blijft.

B. Bij clandestien werk

Ter aanvulling van hoofdstuk H.

Concreet:

Clandestien werk is het werk dat wordt uitgevoerd door buitenlanders die daar geen vergunning (verblijf- of arbeidsvergunning) voor hebben (niet hetzelfde als zwart werk). Bij tewerkstelling, is enkel de werkgever strafbaar voor welke irreguliere arbeid dan ook. Boetes worden nooit aan werknemers opgelegd. Ook bij irreguliere arbeid kunnen werknemers rechten doen gelden. In de praktijk gebeurt het echter zelden dat deze personen klacht indienen bij de Toezicht Sociale Wetten in het geval van uitbuiting of wanbetaling door de werkgever.

Op dit moment zal de Toezicht Sociale Wetten (TSW) aan de Dienst Vreemdelingenzaken informeren wanneer een werknemer niet over de nodige vergunningen beschikt.

Aanbeveling:

België moet het toezicht op de arbeidsrechten en een eventuele indiening van een klacht behandelen, onafhankelijk van een controle op het recht op verblijf.

4. Minderjarigen in detentie

A. Niet-Begeleide Minderjarige Kinderen (NBMV)

Ter aanvulling van hoofdstuk H, art. 70

Concreet:

NBMV kunnen bij wet maximum 6 werkdagen opgesloten worden in een gesloten centrum aan de grens. In alle andere gevallen is de opsluiting van NBMV's uitdrukkelijk bij wet verboden.

Aanbeveling:

Een formeel verbod op detentie van NBMV. Het belang van het kind en het recht om naar school te gaan moet te allen tijde gerespecteerd worden.

B. Gezinnen met minderjarige kinderen

Ter aanvulling van hoofdstuk H, art. 70

Concreet:

Als een gezin met irregulier verblijf over een eigen woning beschikt, kan deze verder in de eigen woning verblijven in afwachting van terugkeer naar het herkomstland. Als dit gezin de voorwaarden van de overeenkomst rond terugkeer niet respecteert, kan een van volgende sancties worden opgelegd:

- vasthouding van het gezin in een terugkeerwoning of woonunit
- vasthouding van een volwassene lid van het gezin in een gesloten centrum tot op het moment dat het hele gezin wordt gerepatriëerd
- vasthouding van het gezin in een gesloten centrum voor een zo kort mogelijke periode met het oog op repatriëring.

Aanbeveling:

Een formeel verbod op detentie van gezinnen met minderjarigen. Het belang van het kind en het recht om naar school te gaan moet te allen tijde gerespecteerd worden.

In het regeerakkoord 2014-2019 wordt uitdrukkelijk gesproken over de bouw van woonunits op het terrein van het gesloten centrum 127bis, die aangepast zouden zijn aan de noden van het gezin. Gesloten woonunits zijn volgens ons in strijd met het hoger belang van het kind en diens recht om naar school te gaan.

5. Minderjarige bootverstekelingen

Ter aanvulling van hoofdstuk H.

Concreet:

We merken een daling in het aantal gemelde minderjarige bootverstekelingen (bijvoorbeeld via de haven van Antwerpen). Gezien het algemeen stijgend aantal niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, is deze daling opmerkelijk te noemen.

We zijn bezorgd dat de voorkeur wordt gegeven aan het aan boord houden van verstekelingen (zeker indien ze meerderjarig worden bevonden) en er voor hen dus geen mogelijkheid zou worden geboden om asiel aan te vragen indien ze dit wensen.

Aanbeveling:

De bevoegde instanties moeten het recht op een asielaanvraag door bootverstekelingen kunnen waarborgen.

6. Overdracht in het kader van de Dublin III Verordening

Ter aanvulling van hoofdstuk H, art. 69.

Concreet:

Sinds begin 2014 geldt de Dublin III Verordening om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is om een asielaanvraag te behandelen. Gezien vele kandidaat-vluchtelingen via de grenzen van Europa, de Europese Unie binnenkomen, kennen landen als Italië en Griekenland de grootste toestroom.

Aanbeveling:

Ondanks de toepassing van de Dublin III Verordening, moeten de bevoegde instanties per individu voldoende nagaan of opvang en sociale begeleiding in de bevoegde lidstaat gegarandeerd kunnen worden.

7. Lijst van veilige landen

Ter aanvulling van hoofdstuk H.

Concreet:

Per Koninklijk Besluit heeft België een lijst van 'veilige herkomstlanden' vastgelegd. Asielzoekers die afkomstig zijn van deze landen hebben een zwaardere bewijslast en een snellere behandeling van hun asielaanvraag (doorgaans 15 dagen).

Naast België zijn er in Europa nog landen die een veilige landenlijst hanteren. Maar geen enkele lijst is identiek aan een andere.

Aanbeveling:

België moet met Europa in overleg treden om tot een gemeenschappelijke en beargumenteerde lijst van 'veilige herkomstlanden' te komen.

8. Medische regularisatie

Ter aanvulling van hoofdstuk H.

Concreet:

Een medische regularisatie (9ter) kan aangevraagd worden, indien een persoon ernstig ziek is. En als de behandeling die nodig is, niet beschikbaar of toegankelijk is in het herkomstland. In de praktijk merken we een zeer lange wachtlijst in de behandeling van medische regularisaties en een zeer laag aantal positieve beslissingen.

Vaak is het moeilijk om kwalitatieve informatie te krijgen over de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de medische zorgen in de herkomstlanden

Aanbeveling:

Toegang tot gezondheidszorg is een basisrecht voor iedereen. België moet bij de behandeling van aanvragen voor medische regularisatie duidelijk aangeven hoe zij de medische zorgen in het land van herkomst beoordeeld heeft. Bovendien moet de behandelingstermijn van een aanvraag bij wet bepaald worden.